

MICHELIN

Madryt

*Udany
Weekend*

Tytuł: Madryt – Udany Weekend
Teksty: Madrid. Week-end
Hiszpania. Zielony Przewodnik

Polska wersja
Koncepcja serii Udany Weekend: Marzena Daszewska, Tomasz Ostrowski
Tłumaczenie: Anna Pikor-Półtorak
Redaktor prowadzący: Paweł Sondej
Redakcja: Łukasz Felcenloben
Korekta: Urszula Czerwińska, Anna Palonek
Koncepcja graficzna: Marzena Daszewska, Paweł Kosmański
Opracowanie techniczne map: Alain Baldet, Michèle Cana, Peter Wrenn, Patrycja Mikulska
Skład: Magdalena Suchy-Polańska
Zdjęcie na okładce: © Mediamix photo / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 2309863
e-mail: redakcja@bezdroza.pl,
Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:
<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bemaui>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I
ISBN: 978-83-246-6409-2

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie
Le Guide Vert Michelin, 46, avenue de Breteuil, 75324 Paris Cedex 07
Copyright in this edition by Helion, 2014
• Kup książkę • Księgarnia internetowa
• Poleć książkę • Lubie to!
• Oceń książkę • Nasza społeczność

Dzielnice i zabytki Madrytu

Odkrywanie miasta w miłym towarzystwie
Kup książkę

Poleć książkę

Dzielnice i zabytki Madrytu

Kilka zupełnie niestosownych drapaczy chmur, górujących nad Wyżyną Kastylijską oraz szerokie aleje, którymi przetacza się kawalkada samochodów – Madryt nie odkrywa od razu przed turystą swojej prawdziwej natury.

Oprócz bogatej kultury, historii i podkreślanej na każdym kroku hiszpańskości, stolica jest młodym, pełnym życia miastem. W najgorętszych godzinach dnia trzeba odpoczywać w kawiarnianych ogródkach oraz szukać błogiego cienia pod barwnymi fasadami budynków, obserwując przechodzące – tam i z powrotem – gadatliwe starsze mieszkanki Madrytu i czekać na zapadnięcie zmroku, kiedy tłum ludzi wylewa się z kamienic, sklepów, wyjść z metra, klienci barów z tapas wypełniają chodniki, a restauracje leniwie podnoszą rolety.

Choć Madryt posiada ponad 3 miliony mieszkańców, to jego historyczne centrum jest zadziwiająco niewielkie. Można go łatwo przemierzyć na piechotę. I to właśnie jest jeden z największych uroków hiszpańskiej stolicy.

Z przyjemnością przenosimy się z jednej dzielnicy do drugiej, a przed naszymi oczyma przesuwa się cały kalejdoskop niezapomnianych wrażeń, od bogatej kolekcji płócien Muzeum Prado przez wesołą gmatwaninę targu Rastro, mroczne klasztory w opactwach, aż po parasole na Plaza Mayor.

Tło

Madryt zawdzięcza swoją nazwę fortyce (*alcázar*) Mayerit z IX w. W 1083 r. została ona zdobyta przez Alfonsa VI, który odkrył pomnik Dziewicy, stojący przy spichlerzu (*almudín*). Przekształcił meczet w kościół ku czci Dziewicy z Almudeny, ogłoszonej patronką miasta. Cesarz Karol V przebudował muźłański alcazar, a w 1561 r. Filip II przeniósł siedzibę sądu z Toledo do Madrytu.

Miasto zaczęło się intensywnie rozwijać w czasach hiszpańskiego Złotego Wieku (XVI w.). Plan miasta sporządził w 1656 r. Pedro Texeira. Król Filip VI sprawował opiekę nad wieloma artystami, w tym nad Velázquezem i Murillem, a także ludźmi pióra, takimi jak Lope de Vega, Quevedo i Calderón.

Madryt jest najwyższą położoną stolicą europejską (646 m n.p.m.). Panuje tu klimat kontynentalny, z ostrą zimą oraz suchym i bardzo ciepłym latem. Miasto zajmuje dużą część Wyżyny Kastylijskiej. Na północ od Madrytu wznosi się Sierra de Guadarrama, której najwyższy szczyt ma wysokość 2430 m n.p.m.

Porośnięte sosnami i dębami górskie zbocza są zielonymi płucami stolicy, kiedy dokuca wszechogarniający upał, a zimą dają możliwość uprawiania narciarstwa. Jednak, mimo niezaprzeczalnych geograficznych atutów, miejsce wcale nie wydaje się być idealnym do założenia stolicy (brak dużej rzeki w okolicy, która w dawnych czasach stanowiła ważny

© Katalina Dimitry / Shutterstock.com

© Manje Hatelak / Shutterstock.com

Eklektyczne budowle z końca XIX w. zdobią centrum miasta

szlak komunikacyjny oraz znaczna odległość od zamieszkanego wybrzeża Morza Śródziemnego). Ponadto miasto zaczęło rozwijać się bardzo późno. Trzeba było dużej stanowczości ze strony królów, aby postawić na Madryt zamiast na inne, o wiele bardziej prestiżowe miasta, walczące o miano najważniejszej metropolii w kraju. To właśnie ze względu na królewski patronat oraz wszechobecne kongregacje religijne Madryt zachował po części swoją majestatyczną i dumną surowość.

W Madrycie pozostało niewiele śladów z czasów obecności Arabów oraz z okresu średniowiecza. W opisach różnych części Starego Miasta często można natknąć się na wyrażenie *Los Austrias* w odniesieniu do czasów, kiedy nad Hiszpanią panowała dynastia Habsburgów. To właśnie z tej epoki pochodzą najstarsze XVI i XVII-wieczne zabytki miasta. Jednakże nazewnictwo jest nieco mylące, ponieważ na starówce odnajdziemy równie wiele miejsc zagospodarowanych podczas panowania Burbonów, począwszy od wieku XVIII. Na Starym Mieście spotyka się także największy tłum turystów, którzy wypełniają ogródki kawiarni na Plaza Mayor, zachwycają się urodą maleńkich uliczek i spacerują wśród sklepów z pamiątkami na handlowych arteriach. Na północy rozpościera się dzielnica z Pałacem Królewskim, otoczonym licznymi klasztorami, nad którymi pieczę sprawowali przez wieki hiszpańscy suwereni. W tej okolicy można spotkać wiele kościołów i niewielkich placów.

Dzielnica wokół Plaza de Santa Ana, nazywana Literacką, pochodzi mniej więcej z tego samego okresu co starówka, ale ma znacznie wyższe intelektualne aspiracje. Jest tu więcej teatrów, księgarni oraz instytucji kulturalnych niż w pozostałych częściach miasta. Jednak, od wielu już lat, to przede wszystkim tamtejsze bary i restauracje zdecydowały o tym, że stała się ulubionym miejscem mieszkańców Madrytu.

Wzdłuż *paseos* (promenad), przecinających miasto z północy na południe, wznoszą się wielkie muzea, takie jak Prado ze słynnymi hiszpańskimi płótnami, Muzeum Thyssen-Bornemisza z zachwycającą kolekcją obrazów oraz Muzeum Narodowe Centrum Sztuki im. Królowej Zofii z *Guernicą* Pabla Picassa. Nieco dalej, w dzielnicy Salamanca, wspaniałe Muzeum Archeologiczne pozwoli zwiedzającym prześledzić historię hiszpańskiej sztuki na przestrzeni wieków, a nieco bardziej kameralne muzea Lázaro Galdiano czy Sorolli zachwycają miłośników piękna. *Paseos* zachęcają do spaceru po mieście, który można kontynuować w przestronnym „salonie pod gołym niebem”, jakim jest Parque del Retiro. Znajdujący się na brzegach rzeki Manzanares park Madrid Rio to wspaniały ekologiczny korytarz nad rzeką.

Stolica, podobnie jak od kilku lat cała Hiszpania, w której notuje się coraz większy odsetek imigrantów, od dłuższego czasu jest prawdziwym tygłem narodów. Wokół targu Rastro oraz w *tablaos* (bary flamenco) odnajdujemy odcienie cygańskie, w dzielnicy Lavapiés – latynoskie, maghrebskie, rumuńskie, polskie i chińskie. Wpływa to na barwną, kosmopolityczną atmosferę stolicy, szczególnie wyraźnie odczuwalną w dzielnicach południowych. Jednym z uroków Madrytu, nierozdzielnie związanym z tym miastem od czasów mowy,

Salon pod gołym niebem – Parque del Retiro

jest niespotykana, panująca w nocy żywiołowość. Niewyczerpana energia do zabawy jest z pewnością największą atrakcją, jaką stolica zapewnia przyjeżdżającemu tutaj turystyce, któremu nie pozostaje nic innego, jak tylko poddać się temu na przemian leniwemu i nieokielznanemu rytmowi życia.

Stare Miasto★★

W części Madrytu, która nazywana jest starówką, nie ma nic średniowiecznego, choć labirynt uliczek wokół Plaza Mayor wyjątkowo wiernie oddaje widok stolicy z czasów panowania Habsburgów. Karmazynowe, różowe lub złote fasady oraz arkady z szarego kamienia z czarnymi latarniami wznoszą się nad nieregularnymi chodnikami, którymi łagodnie schodzi się w stronę dzielnicy klasztorów, Pałacu Królewskiego i kolorowych przedmieść dzielnicy La Latina. W płataninie uliczek poprzecinanych schodami i pasażami można odnaleźć najstarsze sanktuaria stolicy, niepowtarzalne tawerny oraz tradycyjne sklepowe szyldy z malowanego drewna. Wspaniałe *azulejos* układają się w barokowe lub secesyjne obrazy na chwałę sławnych Mai (zob. s. 35), innych malarskich dzieł oraz... hiszpańskiej szynki.

Puerta del Sol (Brama Słońca)★ (plan s. 66 LY)

Ten ogromny plac w kształcie półelipsy zawdzięcza swoją nazwę – Brama Słońca – dawnym ufortyfikowanym miejskim wrotom, które prowadziły na Stare Miasto. Puerta del Sol jest tradycyjnie miejscem spotkań, a jej aktualny wygląd pochodzi z XIX w. Plac przez wiele lat był sercem madryckiego życia. Na przykład 2 maja 1808 r., w czasie powstania przeciw oddziałom Napoleona, to właśnie tutaj mieszkańcy stolicy rozpoczęli bunt. U wylotu Calle de Alcalá znajduje się niewielki **pomnik** z symbolami Madrytu, czyli niedźwiedziem i drzewem poziomkowym. Na środku placu, na cokole pomnika konnego Karola III, zostały przywołane najważniejsze dokonania monarchy – światłego urbanisty, który spełnił swe architektoniczne zamysły właśnie w Madrycie.

Nad placem dominuje majestatyczny, różowo-biały **budynek Urzędu Pocztowego** (Casa de Correos). Jego wybudowanie zlecił francuskiemu architektowi – Maquetowi, król Karol III, z zamiarem umieszczenia w nim centralnego urzędu pocztowego. Od 1979 r. jest siedzibą kierownictwa Wspólnoty Autonomicznej Madryt. Zegar został zamontowany na fasadzie 100 lat po wzniesieniu budynku. W każdą noc sylwestrową mieszkańcy Madrytu gromadzą się na placu, aby wysłuchać 12 uderzeń zegara o północy i powitać Nowy Rok. Na ziemi, przed wejściem do budynku, znajduje się kilometr zerowy wszystkich hiszpańskich dróg. Na ścianie, po prawej stronie drzwi, zobaczymy tablicę upamiętniającą ofiary

powstania przeciw oddziałom Napoleona; po lewej – kolejną tablicę, na której są podziękowania dla wszystkich anonimowych wolontariuszy, pomagających podczas tragicznych zamachów w 2004 r. Pod nią znajduje się informacja na temat wysokości, na jakiej położone jest miasto (646 m n.p.m.).

Od Puerta del Sol rozchodzą się wielkie, **handlowe ulice**: na północ Calle del Carmen oraz – szczególnie ruchliwa – Calle de Preciados, która łączy się z Gran Vía i gdzie znajduje się El Corte Inglés, pierwszy ze sklepów znanej hiszpańskiej sieci, liczącej obecnie wiele placówek w Madrycie; na zachód, w kierunku Opery, biegnie przeznaczona wyłącznie dla ruchu pieszo, Calle del Arenal. Przy kierującej się na południe Calle de Carretas wznoszą się liczne, dosyć tanie sklepy.

Monasterio de las Descalzas Reales (Królewski Klasztor Klarysek)★★

(plan s. 66 LX)

Trzeba liczyć ok. 1,5 godz. razem z kolejką do kasy.

Plaza de las Descalzas Reales 3 – Sol, Callao lub Opera (linie 1, 2 i 5) – tel.: +34 914 548 800 – www.patrimoniacionacional.es – wt.–czw., sb. 10.30–12.45, 16.00–17.45, pt. 10.30–12.45, nd. 11.00–13.45 – zamkn. 24 i 31 XII oraz w święta katolickie – zwiedzanie z przewodnikiem w języku hiszpańskim 45 min – 7 EUR (bilet łączony z Klasztorem Przemienienia Pańskiego – Real Monasterio de la Encarnación 10 EUR) – dla obywateli UE wstęp wolny we śr. po południu (przy okazaniu dowodu tożsamości) oraz 18 maja.

Patrząc na skromną fasadę budynku trudno się domyślić, że wewnątrz kryje tak wspaniałe skarby. Gdy tylko przekroczymy próg, przeniesiemy się do XVI w. Pałac, w którym przyszła na świat córka Karola V – Joanna Austriacka, został przekształcony w Klasztor Klarysek. Dzięki królewskiemu protektoratowi w jego wnętrzach zgromadzono bogatą kolekcję zarówno portretów monarchów, jak i sztuki sakralnej oraz bezcennych arrasów. Już na samym początku zwiedzania powitają nas majestatyczne schody zdobione **freškami**★. Natomiast w dawnym dormitorium została wyeksponowana niezwykła kolekcja **tapiserii**★★ z cyklu *Apoteoza Eucharystii*. Dzieła zostały wykonane w XVII w. w Brukseli według kartonów Rubensa.

informator

Dojazd: Najszybszym sposobem na dotarcie do tej dzielnicy jest metro (przystanki: Sol, Callao lub Opera, La Latina). Dla osób, które wolą autobus, linia nr 3 jedzie wzdłuż Calle Mayor, skręcając na północ w okolicach stadionu Santiago Bernabéu.

Unikajmy restauracji na Plaza Mayor – nastawionych głównie na turystów i przez to drogie. Koniecznie trzeba odwiedzić Królewski Klasztor Klarysek (Monasterio de las Descalzas Reales, zob. niżej).

Niedźwiadek na Puerta del Sol

Królewski Klasztor Klarysek

W górnej galerii klasztornej znajdują się **33 kaplice**, które prześcigają się w przepychu. Szczególnie piękne są dwa wnętrza: jedno poświęcone Matce Boskiej z Guadalupe (barok) oraz drugie z XVI-wieczną rzeźbą *Leżącego Chrystusa*, dłuta Gaspara Becerry. W wielu ogólnodostępnych salach na antresoli można podziwiać **liczne portrety członków rodziny królewskiej** pędzla Petera Paula Rubensa, Alonso Sáncheza Coello, Luisa de Moralesa, Juana Pantoji de la Cruz, *Świętego Franciszka* Francisco de Zurbarána, *Pokłon Trzech Króli* Pietera Bruegla starszego, *Grosz czynszowy* Tycjana, *Madonnę z dziećmi* Moralesa, kilka dzieł Pedro de Meny (*Matka Boska Bolesna* i *Ecce Homo*) oraz Gregorio Hernández (Magdalena).

Fundación Caja Madrid (Fundacja Caja Madrid) (mapa s. 66 LX)

Plaza San Martín 1 – tel.: +34 913 792 367 – www.fundacioncajamadrid.es – wt.–nd. 10.00–20.00 – wstęp wolny.

Naprzeciw Klasztoru Klarysek wznosi się Casa de las Alhajas wybudowana w 1875 r. Jest ona siedzibą fundacji Caja Madrid. Wnętrze zostało wspaniale odnowione, aby zapewnić zwiedzającym największy komfort podziwiania różnych dzieł sztuki. **Oryginalnie zaprojektowane przestrzenie** zachęcają do odwiedzenia tego miejsca, szczególnie że organizowane są tutaj interesujące wystawy czasowe z najwyższej półki przy współpracy z Muzeum Thyssena-Bornemisza (zob. s. 85).

Plaza Mayor (Rynek Główny) ★★ (plan s. 66 KY)

Rynek Główny, zbudowany przez **Juana Gómeza de Morę** za panowania Filipa II w 1619 r., stał się symbolem Madrytu Habsburgów i nadal służy jako scenografia dla wszystkich ważnych wydarzeń, m.in. świąt – zarówno religijnych, jak i tych związanych z rodziną królewską, walk byków oraz wielkich festynów.

Obecny wygląd placu pochodzi jednak dopiero z XVIII w. Jego zabudowa, zniszczona pożarem, została ujednoczona przez architekta Muzeum Prado – **Juana de Villanueę** i zamknięta bramami w kształcie łuków. Wybrukowany plac ma formę prostokąta o wymiarach 120 m na 93 m. Podcienia wznoszących się przy placu budynków tworzą długą aleję spacerową pod kamiennymi arkadami.

Z Plaza Mayor na pobliskie uliczki prowadzi dziewięć bram. W niektórych z nich znajdują się schody, które pozwalają na zniwelowanie różnicy poziomów.

Konny **pomnik Filipa III** (1616) na środku placu został postawiony dopiero w 1848 r.

W północnej części zwraca uwagę **Casa de la Panadería** ★, z dwiema wieżami i fasadą pokrytą freskami. Był to pierwszy wzniesiony w tym miejscu budynek (1590), tuż przed stworzeniem Plaza Mayor. Nazwa (*panadería*, czyli piekarnia) nawiązuje do cechu piekarzy, który go zajmował. Obecnie służy jako siedziba biura informacji turystycznej Madrytu. Alegoryczne freski autorstwa **Carlusa Franco** pochodzą z 1992 r.

W niedzielne poranki na placu odbywa się **targ** znaczków pocztowych i monet, a w okresie Bożego Narodzenia rozkładane są stragany, na których sprzedaje się świąteczne dekoracje.

Kawiarnia na Plaza Mayor

Arco de Cuchilleros (Łuk Nożowników) ★ (plan s. 66 KY)

Najsłynniejszą i najbardziej urokliwą ze wszystkich **bram Plaza Mayor** jest ta w południowo-zachodniej części placu. W jej wnętrzu znajdują się olbrzymie schody prowadzące do **Calle de los Cuchilleros** i dalej do **Cava de San Miguel**. Brama zawdzięcza swoją nazwę nożownikom, którzy w tym właśnie miejscu sprzedawali swoje wyroby rzeźnikom, kiedyś bardzo licznie grupujących się w tej części Plaza Mayor.

Mercado de San Miguel (Targ św. Michała) ★ (plan s. 66 KY)

Zanim dotrzemy na Calle Mayor warto wybrać się na urzekający targ św. Michała. Zajmuje on **odnowione hale** z początku XX w. (1915), wykonane z kutego żelaza w połączeniu ze szkłem. Wnętrze kryje niespodziankę: modne miejsce, w którym można skosztować tapas (zob. s. 21).

Calle Mayor (plan s. 66 K-LY)

Calle Mayor, biegnąca za północną ścianą Plaza Mayor i łącząca Puerta del Sol z Pałacem Królewskim, była niegdyś główną arterią Starego Miasta. W niewielkiej kamienicy pod nr. 61 mieszkał **Pedro Calderón de la Barca**, a pod nr. 59 mieściła się **apteka Królowej Matki** (małżonki Filipa V).

Konny pomnik Filipa III

Spokojny i przyjemny plac – Plaza de la Villa

Instituto Italiano di Cultura (Włoski Instytut Kultury w Madrycie, pod nr. 86) zajmuje XVII-wieczny budynek zmodernizowany w późniejszym okresie. Naprzeciwko wznosi się dawny pałac diuka de Uceda (Palacio del duque de Uceda) z tej samej epoki, aktualnie siedziba I Okręgu Wojskowego w Madrycie (Capitania General). Budynek z cegły i granitu jest typowym przykładem miejskiej architektury tamtych czasów. Przed kościołem Arzbispał-Castrense (XVII–XVIII w.) znajduje się **pomnik**, upamiętniający wszystkich, którzy zginęli podczas zamachu na Alfonsa XIII w 1906 r., w dniu jego ślubu z przyszłą królową Wiktorią Eugenią.

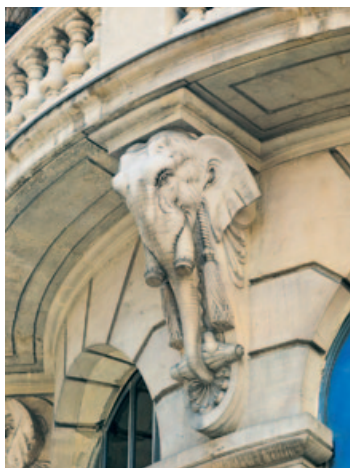
Plaza de la Villa ★ (plan s. 66 KY)

Przy tym spokojnym i dobrze zachowanym regularnym placu wznosi się kilka najstarszych budynków Madrytu. Na środku stoi **pomnik admirała Álvaro de Bazána**, który wstawił się wielką odwagą podczas bitwy morskiej z Turkami pod Lepanto w 1571 r.

W oczy rzuca się dawny **ratusz**, czyli Casa de la Villa, z charakterystycznymi kwadratowymi, masywnymi wieżami. Jego początkowy projekt powstał już w 1599 r., jednak w latach 1645–93 r. budynek nieustannie przebudowywano. To wyjaśnia, dlaczego pierwszy poziom jest utrzymany w stylu klasycystycznym, a kolejne są przykładem czystego baroku.

Z drugiej strony placu wznosi się **Casa de los Lujanes** – jeden z rzadkich przykładów XVII-wiecznej architektury miejskiej w stolicy. Budynek oraz wieża prezentują elementy w stylu *mudéjar* (np. łuki w formie podkowy). Podobno w tej właśnie wieży, po przegranej w bitwie pod Pawią (1525), był więziony Franciszek I.

W południowej części Plaza de la Villa znajduje się **Casa de Cisneros**, elegancka kamienica z 1537 r., połączona z ratuszem renesansowym mostkiem. Była przebudowywana tyle razy, że z pierwotnego kształtu zachowały się jedynie fasady wychodzące na Calle del Cordón i del Sacramento.

W trakcie spaceru po mieście warto zwracać uwagę na detale architektoniczne umieszczone na madryckich kamienicach

Sesja zdjęciowa na Plaza de la Paja

Iglesia Pontificia de San Miguel (Bazylika św. Michała) ★ (plan s. 66 KY)

C/ San Justo 4 – tel.: +34 915 484 011 – pn.–sb. 9.45–13.30, 17.30–21.00, nd. i święta 9.45–14.15, 18.00–21.15 – wstęp wolny.

Trudno nie zauważyć wysokiej, wypukłej fasady tego urokliwego sanktuarium, dla którego inspiracją był **włoski barok** (1739). Bazylika jest jedynym przykładem tego rodzaju architektury w Madrycie. Została wybudowana z **szarego kamienia** oraz **jasnożółtego gipsu**. Na fasadzie można podziwiać bardzo eleganckie połączenie łuków i rzeźb. Równie stylowe jest jej wnętrze z kopulastym sklepieniem, łukami, stiukami oraz freskami.

Iglesia de San Pedro el Viejo (Kościół św. Piotra) (plan s. 66 KY)

Costanilla de San Pedro – La Latina (linia 5).

„Przyklejony” do schodów na Calle del Nuncio skromny kościół powstał w miejscu dawnego meczetu. Jego wieża w stylu *mudéjar* (XIV w.) jest jedną z dwóch ostatnich w Madrycie.

Plaza de la Paja (plan s. 66 KZ)

Na tym szerokim, nieregularnym placu, na którym bawią się dzieci, wyczuwalna jest atmosfera prowincji (Plaza de la Paja znaczy dosłownie Plac Słomy). W średniowieczu było to jedno z najbardziej ruchliwych miejsc miasta, gdzie odbywał się ważny targ rolniczy. Z czasem powstała tu **elegancka dzielnica**, zdominowana przez szlacheckie kamienie.

Na jednym z rogów placu wznosi się **Palacio de los Vargas**, w którym znajduje się Capilla del Obispo (Kaplica Biskupa, zamknięta ze względu na prace remontowe), utrzymana w stylu późnego gotyku (XVI w.).

Niedaleko placu (u zbiegu Costanilla de San Andrés, Calle del Príncipe de Anglona i Calle Segovia) znajduje się małe park – **Jardín del Príncipe de Anglona** (latem 10.00–22.00, zimą 10.00–18.30) – uroczą oazę spokoju. W przeszłości był ogrodem pałacowym, należącym do rodziny Osuna, słynnych madryckich arystokratów.

Iglesia San Andrés (Kościół św. Andrzeja) (plan s. 66 KZ)

Plaza de San Andrés 1.

Barokowy kościół z XVII w., który wieńczy kopuła z cegły i kamienia, miał pierwotnie służyć jako miejsce przechowywania relikwii św. Izydora. We wnętrzu znajduje się bogato zdobiony **barokowy ołtarz**.

Museo de los Orígenes (Muzeum Początków Madrytu) (plan s. 66 KZ)

Plaza de San Andrés 2 – La Latina (linia 5) – tel.: +34 913 667 415 – www.munimadrid.es – wt.–pt. 9.30–20.00 (VIII: do 14.30), sb.–nd. 10.00–14.00 – wstęp wolny – informacje wyłącznie w języku hiszpańskim.

To małe muzeum stoi w miejscu, gdzie mieszkał św. Izidor – patron Madrytu. W budynku zorganizowanym wokół renesansowego patio (XVI w.) znajduje się kapliczka

W czasie podróży – madryckie metro

z XVII w. oraz przede wszystkim **studnia**, z której święty cudem uratował swojego syna. Podczas zwiedzania można poznać historię stolicy w oparciu o odkrycia archeologiczne (od prehistorii, przez epokę romańską, muzułmańską, aż do madryckiego Złotego Wieku).

Jardines de las Vistillas (Park miejski) (plan s. 66 KZ)

Park znajduje się na północ od Calle de Bailén.

Na tym wielkim zielonym terenie obchodzone są tradycyjne madryckie święta (San Isidro, Virgen de la Paloma). Roztacza się z niego **wspaniały widok** na Katedrę Matki Boskiej Almudeny, park miejski Casa de Campo, a przy dobrej pogodzie nawet na górskie szczyty. Przyjemne miejsce na chwilę odpoczynku o zachodzie słońca.

Basílica San Francisco el Grande (Bazylika św. Franciszka) (plan s. 66 KZ)

Plaza San Francisco – Puerta de Toledo (linia 5) – tel.: +34 913 653 800 – wt.–pt. 11.00–12.30, 16.00–18.30, sb. 11.00–12.00, VIII: 11.00–12.30, 17.00–19.30 – 3 EUR – zwiedzanie z przewodnikiem (30 min) w języku hiszpańskim.

Ta imponująca bazylika wznosi się na południe od parku Jardines de las Vistillas, w miejscu, gdzie dawniej stał klasztor ufundowany w 1217 r. przez św. Franciszka z Asyżu. Budowla posiada surową, neoklasycystyczną fasadę zaprojektowaną przez **Francesco Sabatiniego**, natomiast pozostała część jest dziełem **Francisco Cabezas**a. Jej pozornie skromna z zewnątrz **kopuła** ma aż 33 m średnicy! Tym samym jest prawie dwa razy większa niż rekordowa kopuła w Polsce, w Bazylice Świętogórskiej w Głogówku koło Gostynia (17,5 m). Wnętrze powstało na planie koła, od którego odchodzi sześć wspaniałych kaplic. Każdą z nich wieńczy mniejsza kopuła, bogato zdobiona freskami z XVIII i XIX w. W pierwszej kaplicy po lewej stronie znajduje się młodzieńcze dzieło **Francisco de Goi**, *Święty Bernard ze Sieny*, wygłaszający kazanie przed Alfonsem V Aragońskim (1781). Całość dekoracji cechuje wyjątkowy przepych. Warto się przyjrzeć pięknym **gotyckim stalom** w prezbiterium (XV w.).

Colegiata de San Isidro Labrador (Kolegiata św. Izydora) (plan s. 66 KZ)

Kolegiata została wybudowana w stylu surowego baroku i do chwili poświęcenia kościoła Matki Boskiej Almudeny w 1993 r. była **madrycką katedrą** (zob. s. 68). W jej wnętrzu, które jest typowym przykładem sztuki jezuickiej, złożono **szczętki św. Izydora** i jego małżonki. Sanktuarium jest szczególnie często nawiedzane przez madryckich Andaluzyjczyków, czcicieli Matki Boskiej Królów (Virgen de Los Reyes) oraz Matki Boskiej Nadziei, zwanej Macareną (po prawej stronie od wejścia do kościoła).

Cavas (plan s. 66 KZ)

Calle de la Cava Alta oraz **Calle de la Cava Baja** łączą dawne bramy miejskie – Puerta Cerrada i Puerta del Moros. Ciekawostką jest fakt, że nazwa tych ulic pochodzi od dwóch

fos (cavas), znajdujących się pierwotnie wokół obronnego muru chrześcijan z XII w. Przy odrobinie szczęścia brama wejściowa pod nr. 30 na Calle de la Cava Baja będzie otwarta: zaglądając na dziedziniec, będziemy mogli podziwiać zachowaną część średniowiecznych obwarowań. Na tych dwóch ulicach są liczne bary oraz restauracje (zob. s. 21).

Wokół Pałacu Królewskiego ★★

Aby zdać sobie sprawę z wielkości Królewskiego Pałacu, a także z wielu kontrastów, których przykładem jest ta ogromna, klasyczna bryła, najlepiej podejść do niego od strony Plaza de Oriente. Do pałacowych drzwi dociera się, przechodząc wzdłuż alei rzeźb i drzew, a następnie przez wybrukowany dziedziniec. Cała dzielnica jest połączeniem porządku, powściągliwości, majestatu i niewielkich odległości. Od wysokiego frontonu Opery przechodzi się do dyskretnych krat klasztoru, od dumnej kopuły Katedry Matki Boskiej Almudeny do pokrytych patyną fasad budynków. Madryt jawi się tutaj jak wielka dama, którą przed momentem potracił tłum eleganckich osób, spieszących na koncert muzyki klasycznej.

Palacio Real (Pałac Królewski) ★★ (plan s. 66 XY–K)

C/ Bailén – Opera (linia 2, 5) – tel.: +34 914 548 800 – www.patrimoniacionacional.es – IV–IX: pn.–sb. 10.00–20.00, nd. i święta 9.30–13.30, X–III: pn.–sb. 10.00–18.00 – zamkn. podczas oficjalnych ceremonii oraz 24 i 31 XII – 35 min zwiedzanie z przewodnikiem – 9 EUR – dla obywateli UE na podstawie dokumentu tożsamości wstęp wolny w śr. oraz czw. 15.00–18.00 (IV–IX: 17.00–20.00).

Panujący wówczas, ożeniony z Włoszką, **Philippe V**, był pierwszym monarchą w Hiszpanii pochodzącym z rodu Burbonów. Władca marzył o tym, aby nadać hiszpańskiemu dworowi blask francuskiego Wersalu. Para królewska zatrudniła **architektów z Włoch**: Filippo Juvarre, a później Bautistę Sacchetti, dzięki którym powstał wysoki (w najwyższym miejscu 8 pięter) pałac o zwartej zabudowie. Na zakończenie prac, pod okiem kolejnego Włocha, Francesco Sabatiniego, trzeba było jednak czekać aż do czasów Karola III, wnuka Filipa V.

Całość tworzy kwadrat z granitu i białego kamienia o boku 140 m wokół wewnętrznego dziedzińca. Zamyśl architektoniczny powstał w czasach, w których rządził **barok**, a wieńczenie prac przypało na epokę **neoklasycyzmu**. Budowa trwała dwadzieścia sześć lat i obejmowała okres panowania trzech władców.

Obecnie król i królowa nie mieszkają w Palacio Real, odbywają się tutaj jedynie oficjalne ceremonie.

Na drugim planie widoczna jest słynna kopuła Katedry Matki Boskiej Almudeny

Do pałacu dochodzi się od strony Plaza de la Armería, który oddziela Katedrę Matki Boskiej Almudeny od pałacowych ogrodzeń. Za nimi znajduje się **Plaza de Armas** – ogromny dziedziniec, otoczony dwoma skrzydłami pałacu. Z galerii, na którą wchodzi się przez arkady w lewym skrzydle, rozpościera się widok na dolinę rzeki Manzanares, park Casa de Campo oraz Wyżynę Kastyljską.

Główna **fasada** od strony Plaza de Armas, z wielką ilością kolumn oraz balustradą biegnącą nad gzymssem, bardzo dobrze ilustruje barokowy styl pałacu, jaki nadali mu dwaj pierwsi architekci.

informator

Dojazd: Metro (przystanek: Opera). Linie autobusowe 3, 25, N 13, N 15 i 39 przejeżdżają przez Plaza Isabel II (Plac Opery).

MADRYT – SPIS ULIC		
Alcalá.....MX	Arrieta.....KX 18	Callao Pl. del.....LX 36
Alvarez Gato.....LY 9	Augusto Figueroa.....MV 24	Carmen.....LX
Arenal.....KY	Ayala.....NV 25	Cava Alta.....KZ 42
	Bárbara de Braganza.....NV 27	Cava Baja.....KZ 43
	Bordadores.....KY 32	Cava de San Miguel.....KY 45

Ciudad de Barcelona	Córdoba Pl. del.....KY 54
Av. de la.....NZ 46	Cortes Pl. de las.....MY 57
Colón Pl. de.....NV 49	Cuchilleros.....KY 60
Concepción Jerónima.....LY 52	Duque de Alba.....LZ 78
Conde de Romanones.....LY 53	Duque de Medinaceli.....MY 79

Echegaray.....LY 81	Estudios.....KZ 91
Espoz y Mina.....LY 88	Felipe IV.....NY
Fernando el Santo.....NV 99	Fuencarral.....LV
General Vara del Rey	Pl. del.....KZ 112
Goya.....NV 114	Gran Vía.....LX
Herradores Pl. de los.....KY 116	Hortaleza.....LX
Independencia Pl. de la.....NX 118	Infanta Isabel Pas. de la.....LV 119
Jesús del Valle.....LZ 123	Libreros.....KX 133
Madrazo.....MY 141	Marqués de Cubas.....MY 145
Mayor.....KY	Mayor Pl.....KY
Mejía Lequerica.....LMV 159	Montera.....LX
Núñez de Arce.....LY 168	Preciados.....LX 186
Príncipe.....LY 188	Puerta Cerrada Pl. de.....KY 191
Puerta de Moros Pl. de.....KZ 192	Puerta del Sol Pl. de la.....LY
Recoletos.....NX 196	San Bernardino.....KV 211
San Francisco Carrera de.....CZ 214	San Jerónimo
Carrera de.....LMY 218	San Justo.....KY 220
San Lorenzo.....LV 222	San Millán.....KZ 225
Santa Engracia.....MV 226	Santo Domingo
Cuesta de.....KX 230	Santo Domingo Pl. de.....KX 231
Sevilla.....LY 232	Tudescos.....LX 238
Valverde.....LV 246	Ventura de la Vega.....LY 249
Ventura Rodríguez.....KV 250	Vergara.....KY 252
Villa de París Pl. de la.....NV 255	Virgen de los Peligros.....LX 256

MADRYT – ZWIEDZANIE	
Ayuntamiento.....KY H	Museo Municipal de
Arte Contemporáneo.....LV M10	Museo de Artes
Decorativas.....NX M8	Museo Naval.....NX M3
Museo del Romanticismo.....LV M11	Museo Thyssen-
Bornemisza.....MY M6	Palacio de Santa Cruz.....LY E
Academia de Bellas Artes	de San Fernando.....LX M2
Torre de los Lujanes.....KY B	

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
Helion SA

Madryt

*Udany
Weekend*

Ruszajcie w świat z przewodnikami Michelin!

Zapraszamy w podróż po najwspanialszych miastach Europy.

W czterech częściach przewodnika z serii „Udany Weekend” znajdziecie niezbędne informacje o celu Waszej podróży:

- informacje praktyczne – przydatne przed podróżą i w jej trakcie
- zaproszenie do podróży – część zawierająca informacje geograficzno-historyczne i kulturowe
- dzielnice i zabytki – rozdział prezentujący interesujące miejsca i trasy zwiedzania miasta
- okolice – wybór ciekawych miejsc za miastem

Gwiazdki (tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych)

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Precyzyjne **mapy**

- plan miasta na wewnętrznej stronie przedniej okładki
- plany poszczególnych dzielnic
- plan komunikacji miejskiej na wewnętrznej stronie tylnej okładki

Nr katalogowy: 11823

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

ISBN 978-83-246-6409-2

9 788324 664092 >

Cena 19,90 zł